

ЕВРОПСКА ПОВЕЉА О МАЛИМ ПРЕДУЗЕЋИМА

Мала предузећа су кичма европске привреде. Она су кључни извор запошљавања и темељ за развој пословних идеја. Напори Европе ка увођењу нове економије биће успјешни само уколико се мала предузећа ставе на врх приоритета.

Мала предузећа су најосјетљивија на промјене у пословном окружењу. Она су прва која трпе претјерану бирократију, али су и прва која ће процвјетати ако се уклони бирократски приступ и награди успјешност.

У Лисабону смо успоставили циљ да Европска унија постане најконкурентнија и најдинамичнија привреда на свијету, базирана на знању, способности за одржив привредни раст, веће и боље запошљавање и већу социјалну кохезију.

Мала предузећа се морају посматрати као главни покретачи иновација, запошљавања, а такође социјалне и локалне интеграције у Европи.

Због тога, треба креирати најбоље могуће окружење за потребе малог бизниса и предузетништва.

Принципи

Инсистирајући ка томе, ми:

- Смо свјесни динамичких капацитета малих предузећа за одговор на нове потребе тржишта и обезбјеђењу нових радних мјеста;
- Истичемо важност малих предузећа у подстицању социјалног и регионалног развоја, понашајући се као примјер иницијативе и преданости;
- Препознајемо предузетништво као важну и продуктивну способност, на свим нивоима одговорности;
- Поздрављамо успјешна предузећа, која заслужују да буду правично награђена;
- Узимамо у обзир да је повремен неуспјех попутна појава одговорних иницијатива и преузимања ризика, те се мора посматрати прилика за учење и усавршавање;
- Преопознајемо вриједности знања, предности и флексибилности у новој економији.

Положај малих предузећа у Европској унији може се побољшати: активностима ка подстицању предузетништва, анализирањем постојећих мјера, и њиховим прилагођавањем ка малом бизнису, а носиоци политика да узму у обзир потребе малих предузећа. У том циљу залажемо се да ћемо:

- Јачати иновативни и предузетнички дух, који омогућује европским предузећима да се успјешно суоче с новим изазовима;
- Постићи регулациони, фискални и административни оквир, погодан за предузетничку дјелатност и побољшати статус предузетника;
- Осигурати приступ тржишту на бази минимално оптерећујућих захтјева, који су у складу главним циљевима јавне политике;
- Олакшати приступ најквалитетнијем истраживању и технологији;
- Побољшати приступ изворима финансирања кроз читав животни циклус предузећа;

- Континуирано побољшавати ефикасност, тиме што ће Европска унија понудити најбоље пословно окружење за мала предузећа у свијету;
- Слушати глас и мишљење малих предузећа;
- Промовисати првокласну подршку малим предузећима.

Принципи дјеловања

Прихватајући и потписујући ову Повељу, обавезујемо се да ћемо дјеловати у складу са сљедећим принципима дјеловања, узимајући у обзир потребе малих предузећа.

1. Образовање и обука у подручју предузетништва

Европа ће његовати предузетнички дух и нове вјештине од ранијег доба живота. Општа знања о пословању и предузетничким потребама треба поучавати на свим нивоима школовања.

Специфични модули који се односе на бизнис требају бити неопходан садржај образовних програма у средњем и високом образовању. Охрабриваћемо и промовисати предузетничке подухвате најмлађих, развијати одговарајуће програме тренинга за менаџере у малим предузећима.

2. Јефтиније и брже оснивање предузећа

Трошкове оснивања предузећа треба прилагодити најконкурентнијим у свијету. Подстицати земље с највећим кашњењима и најкомпликованијим процедурама за оснивање нових предузећа да хватају корак с најбржима. Треба побољшати online приступ за регистрацију.

3. Боље законодавство и регулатива

Националне законе о стечају треба оцјењивати у свјетлу добре праксе. Учење кроз benchmarking треба нас водити ка побољшању садашњих пракси у ЕУ.

Потребно је анализирати нову регулативу на националном нивоу и нивоу Заједнице у циљу оцјене њихових утицаја на мала предузећа и предузетнике. Гдје год је могуће, националну и ЕЗ регулативу треба поједноставити. Владе требају усвајати кориснички оријентисану административну документацију.

Мала предузећа могу бити ослобођена од извјесних регулаторних обавеза. У том смислу, Европска комисија треба поједноставити законе који се односе на конкурентност како би се смањило оптерећење за мала предузећа.

4. Стицање пословних вјештина

Настојаћемо да осигурамо такве тренинг институције, комплементарне тренинг програмима „унутар куће“, који ће дати адекватну понуду вјештина прилагођених потребама малих предузећа, и обезбиједити трајне обуке и консултације.

5. Побољшање online приступа

Потребно је подстицати електронску комуникацију јавних институција са сектором малог бизниса. Тиме ће предузећа моћи добијати савјете, попуњавати апликације, пореске пријаве или једноставно примати информације online приступом, што ће убрзати и појефтинити пословање. Комисија мора дати позитиван примјер у овој области.

6. Боље коришћење предности јединственог тржишта

Мала предузећа осјећају корист од актуелних реформи европске економије. Европска комисија и земље чланице зато морају наставити спровођење реформи које за циљ имају остварење суштински јединственог европског тржишта, кориснички оријентисаног ка малом бизнису у критичним областима њиховог развоја, укључујући електронско трговање, телекомуникације, комуналне службе (струја, вода, гас и сл.), јавне набавке и прекогранични системи плаћања.

У исто вријеме, европска и национална регулатива о конкурентности треба бити одлучно примјењивана да би створили шансу за мала предузећа да уђу у нова тржишта и да се такмиче у „фер“ (непристрасним) условима.

7. Пореска и финансијска политика

Неопходно је прилагодити пореске системе у циљу награђивања успјешних, подстицањем оснивања предузећа, експанзије малог бизниса, отварања нових радних мјеста и олакшавања креирања и континуитета малих предузећа. Земље чланице ЕУ требају примјењивати најбољу праксу у опорезивању и индивидуалним подстицајима успјешног пословања.

Предузетницима су потребна финансијска средства да би претворили своје амбиције у реалност. Да би побољшали приступ малих предузећа финансијским услугама, ми ћемо:

- Идентификовати и уклонити препреке креирању паневропског тржишта капитала, примјенити Акциони план финансијских услуга и Акциони план ризичног (venture) капитала;
- Побољшати везу између банкарског система и малих предузећа стварањем прикладних услова приступа кредитирању и ризичном капиталу;
- Побољшати приступ структурним фондовима и подстицајима Европске инвестиционе банке повећањем расположивих средстава за нова предузећа (start up-i), високо-технолошка предузећа, укључујући инструменте equity капитала (емисије акција).

8. Јачање технолошког капацитета малих предузећа

Јачаћемо постојеће програме усмјерене ка промоцији ширења технологије према малим предузећима, као и капацитете малих предузећа да идентификују, селектују и усвоје технологије.

Пружићемо подршку технолошким кооперацијама и размијенити између предузећа различитих величина, а посебно европских малих предузећа, развијати ефективније истраживачке програме оријентисане на комерцијалну

примјену знања и технологија, развити и прилагодити системе квалитета и сертификације за мала предузећа. Важно је осигурати да патент Европске заједнице буде лако приступачан малим предузећима.

Подржаваћемо како ангажовање малих предузећа у међусобној сарадњи на локалним, националним, европским и међународним нивоима, тако и кооперацију малих предузећа, високог образовања и истраживачких институција.

Потребно је подржати акције на националним и регионалним нивоима усмјерене ка развоју кластера (гроздова) предузећа и институција, паневропске кооперације између малих предузећа, користећи информационе технологије, ширити најбољу праксу кооперативних споразума, подржати кооперацију малих предузећа да би се побољшала њихова способност за улазак на паневропска тржишта и проширити њихове активности на тржиштима трећих земаља.

9. Успјешни модели електронског пословања и врхунске подршке малим предузећима

Комисија и земље чланице ЕУ требају подстицати мала предузећа у примјени најбоље праксе и усвајању успјешнијих пословних модела који ће омогућити да заиста напредују у новој економији.

Координираћемо активности земаља чланица и ЕУ на креирању информационих и пословних система подршке, мрежа и услуга, који ће бити лако доступни и једноставни, и релевантни за потребе предузећа; осигурати приступ у читавој ЕУ за подршку вођења и подршку ментора и пословних „анђела“, примјеном web страница и коришћењем Европског центра за праћење малих и средњих предузећа.

10. Развити јаче, ефикасније заступање интереса малих предузећа на нивоу Уније и на националном нивоу

Вршићемо провјеру како се интереси малих предузећа репрезентују на ЕУ и националним нивоима, укључујући социјални дијалог.

Обавезујемо се да ћемо напредовати ка овим циљевима примјенивши отворен метод координације националних политика о предузећима. Зато ће се користити Вишегодишњи програм за предузећа и предузетништво, Кардифски процес економских реформи, Луксембуршки процес политике запошљавања и други програми и иницијативе Европске заједнице. Вршићемо годишњи мониторинг и евалуацију прогреса на бази извјештаја Европске комисије о релевантним темама на прољетном састанку на врху.

Користићемо ефикасне показатеље да би процијенили прогрес током времена у поређењу са најбољима у свијету, у циљу јачања нашег знања, тражења бољих пракси у свим областима које имају ефекте на мала предузећа, да би смо континуирано побољшавали властите резултате.

Европска повеља о малим предузећима одобрена је од стране лидера ЕУ на засједању Савјета Европе у Feira 19-20 јуна 2000. године.